

PITAJTE — ODGOVARAMO

Pitanje: »Da li je još uvijek na snazi propis da orgulje, kad ne prate pjevanje, ne smiju svirati u Došašću i Korizmi?«

Odgovor: Uputa o glazbi u svetom bogoslužju SZO od 5. III. 1967. u t. 66. kaže: »Samo sviranje tih glazbala ne dozvoljava se u došašću, korizmi, svetom trodnevlju i na službama i Misama za pokojne.«

Pitanje: »Pjevači crkvenog zbora, kojemu sam dirigent, znaju vrlo malo o liturgiji i ulozi pjevača u liturgiji, a g. župnik kaže da nije dužan još i pjevačima držati poseban vjeronauk, jer oni o vjeri dovoljno čuju na propovijedima. Postoji li kakav propis o tome?«

Odgovor: Postoji u t. 24. »Upute« SZO od 1967. g.: Uz glazbeni odgoj treba članovima pjevačkog zbora pružiti i prikladnu liturgijsku i duhovnu pouku tako da pravilnim izvođenjem svoje liturgijske uloge ne samo pružaju veći sjaj svetom činu i vrlo dobar primjer vjernicima, nego da iz toga proistječe i duhovno dobro samih članova.«

Pitanje: »Molim da mi objasnite što je meloterapija, jer se ova riječ danas vrlo često upotrebljava i u dnevnom tisku i u stručnoj literaturi.«

Odgovor: Meloterapija ili muzikoterapija je primjena glazbe u terapijske svrhe. Ukratko to je liječenje glazbom. Još su stari Grci glazbu upotrebljavali u svrhu liječenja, a djelovanje su pripisivali magičnim efektima glazbe. I ples se, uz glazbu, također upotrebljavao u terapijske svrhe, jer dovodi ljude u stanje ekstaze. Od VII. stoljeća liječnici preporučuju glazbu kao lijek kod različitih psihičkih smetnji i bolesti. Danas se zna da glazba pobuđuje fantaziju i intelektualne sposobnosti inspirira umjetnika, odvraća od njihovih briga, povećava hrabrost i borbenost vojnika. Umorne uspavljuje, ali može i ukloniti njihov umor. Može uzrokovati dobro raspoloženje ili tugu i čežnju, što ovisi o vrsti glazbe i individualnim faktorima. Također može imati i erotsko djelovanje.

Danas se glazba emitira preko razglasa i u tvornicama, jer radnik koji pjeva ili sluša glazbu za vrijeme rada lakše radi i vrijeme mu brže prolazi. I gimnastičke vježbe, pa i vojnički marševi podnose se s manje zamora ako su praćeni glazbom.

Djelovanje je glazbe na tijelo čovjeka preko vegetativnog živčanog sustava individualno različito. To

je ovisno i o muzikalnosti osobe, tj. o njezinoj pristupačnosti glazbi i sposobnosti glazbenog proživljavanja, a također i o tjelesnoj konstituciji. Poneki uz glazbu viču, skaču, plešu ili pjevaju. Na neke ljude djeluje samo ozbiljna glazba, na druge laka, plesna, tj. ritamski naglašena glazba.

Dakako da je djelovanje glazbe na čovjeka ovisno o osobinama glazbe i njenim elementima (melodija, harmonija, ritam, tempo, tonalitet itd). Glazba u duru povisuje krvni tlak i ubrzava puls, jer oživljuje, podražuje, uzbuđuje, izaziva euforiju. Glazba u molu snizuje tlak krvi i usporuje puls, umiruje i može izazvati čak i depresiju. Poznato je da monotona i tiha glazba umiruje i uspavljuje ne samo djecu nego i odrasle osobe. Harmonijske konsonance umiruju vegetativni živčani sustav i zato usporuju puls i snizuju tlak krvi, a disonance ubrzavaju disanje i puls, povisuju tlak krvi. Ritamski jako naglašena glazba, naročito koračnice i jako sinkopirana glazba, uzbuđuju vegetativni živčani sustav, a također i brzi tempo, odnosno brzi slijed tonova. Stanke pojačavaju djelovanje tonova. U novije vrijeme ustanovljeno je da mirna melodija, bez jako naglašenog ritma, uzrokuje stanje smirenosti, zadovoljstva i čežnje, dok živahna i ritamski naglašena, a osobito disonantna glazba, uzrokuje stanje napetosti i nemira. Svakako da tu utječe, kako je već rečeno, i muzikalnost osobe i njeno raspoloženje. Glazba prati čovjeka u raznim zgodama života od rođenja i zato može prokriti uspomene i preko njih različite duševne kvalitete izazivajući time i psihičke i vegetativne reakcije.

Prema tome glazba djeluje i na bolesnog čovjeka, naročito kod živčanih i duševnih bolesti. Potrebno je samo izabrati onu glazbu koja odgovara individualnom načinu reagiranja bolesnika. Ljudi koji imaju sporu cirkulaciju krvi trebaju vedru glazbu, a bolesnici koji imaju visoki tlak krvi i brzi puls reagiraju povoljno na mirnu i tihu glazbu. Glazba se danas upotrebljava kao pomoćno sredstvo u liječenju kronične nesanicice, akutnih stanja straha i depresija, životnih kriza i nekih psihosomatskih bolesti. Glazba po slobodnom izboru pacijenta prije operacije djeluje povoljno na tok narkoze. Također umanjuje bol i pri vađenju zuba. Iza operacije meloterapija može ublažiti boli i duševno ojačati pacijenta. Posebno je glazba djelotvorna kod duševne prenapetosti jer donosi relaksaciju i olakšanje, podstiče životnu radost i optimizam, a kod težih bolesnika i nadu i vjeru u ozdravljenje, što znatno doprinosi izlječenju.

T.

SVETA CECILIJA — ČASOPIS ZA DUHOVNU GLAZBU S GLAZBENIM PRILOGOM — GLASILO INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU U ZAGREBU

IZDAJE: Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. UREĐUJE: Urednički odbor, Zagreb, Kaptol 29; GLAVNI i ODGOVORNI UREDNIK: Anđelko Milanović; UREDNIK GLAZBENOG PRILOGA: Anđelko Klobučar; NASLOVNA STRANA: Ivo Dulčić; PRETPLATU slati na: Uprava sv. Cecilije, Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb; SURADNJU slati na Uredništvo sv. Cecilije Kaptol 29, 41000 Zagreb. GODISNJA PRETPLATA za tuzemne pretplatnike 60 ND uplaćuje se u korist žiro računa 30101-678-448; GODISNJA PRETPLATA za inozemstvo 8 \$ dolara uplaćuje se na devizni račun: 30101-620-16

— Kreditna banka Zagreb, RUKOPISI se ne vraćaju: Cijena 15 ND.

30101-620-16

»Sv. Cecilija oslobođena plaćanja poreza na promet promet rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH, br. 991/1-1974. od 25. 3. 1974.

TISAK: »ZRINSKI« — tiskarsko-izdavački zavod, Čakovec.